

SIKKERHETSDATABLAD

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

I samsvar med forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), vedlegg II, som endret.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn	Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD
Produktnummer	978.598, ZP
Intern identifikasjon	AWBR150LYR_NSD

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Identifiserte bruksområder	Vaskemiddel.
Bruksområdene som leverandøren advarer mot	Ingen spesifikk bruk som frarådes er identifisert.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	LYRECO Rue du 19 mars 1962, F-59770, Marly, France msds@lyreco.com
------------	--

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	+33 (0) 3 27 23 64 00
------------	-----------------------

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering (EC 1272/2008)

Fysiske farer	Aerosol 1 - H222, H229
Helsefarer	Eye Irrit. 2 - H319
Miljøfarer	Ikke Klassifisert

2.2. Merkingselementer

Piktogram

Varselord	Fare
-----------	------

Faresetning	H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
-------------	---

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Advarselsetninger

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
 P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
 P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
 Røyking forbudt.
 P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.
 P251 Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.
 P280 Benytt vernebriller.
 P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter.
 Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
 P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C /122 °F.
 P501 Innhold/ beholder leveres i henhold til nasjonale bestemmelser.

Vaskemiddelmerking

< 5% Alifatiske hydrokarboner, < 5% EDTA og salter deriv

Advarselsetninger, tillegg

P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ingen stoffer som er klassifisert PBT eller vPvB.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

2-Butoksyetanol 1-5%		
CAS nummer: 111-76-2	EC nummer: 203-905-0	REACH registrerings nummer: 01-2119475108-36-XXXX
Klassifisering		
Acute Tox. 4 - H302		
Acute Tox. 4 - H312		
Acute Tox. 4 - H332		
Skin Irrit. 2 - H315		
Eye Irrit. 2 - H319		
Tetranatriumetylendiamintetraacetat 1-5%		
CAS nummer: 64-02-8	EC nummer: 200-573-9	REACH registrerings nummer: 01-2119486762-27-XXXX
Klassifisering		
Acute Tox. 4 - H302		
Acute Tox. 4 - H332		
Eye Dam. 1 - H318		
STOT RE 2 - H373		

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Morfolin		<1%
CAS nummer: 110-91-8	EC nummer: 203-815-1	REACH registrerings nummer: 01-2119496057-30-0001
Klassifisering		
Flam. Liq. 3 - H226		
Acute Tox. 4 - H302		
Acute Tox. 3 - H311		
Acute Tox. 3 - H331		
Skin Corr. 1B - H314		
Eye Dam. 1 - H318		
Natriumnitritt		<1%
CAS nummer: 7632-00-0	EC nummer: 231-555-9	REACH registrerings nummer: 01-2119471836-27-XXXX
M faktor (akutt) = 1		
Klassifisering		
Ox. Sol. 3 - H272		
Acute Tox. 3 - H301		
Aquatic Acute 1 - H400		
Natriumhydroksid		<1%
CAS nummer: 1310-73-2	EC nummer: 215-185-5	
Klassifisering		
Skin Corr. 1A - H314		
Eye Dam. 1 - H318		

Fullstendig tekst for alle faresetningene vises i avsnitt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generell informasjon	Sørg for medisinsk tilsyn umiddelbart. Vis dette Sikkerhetsdatabladet til det medisinske personellet.
Innånding	Flytt berørt person vekk fra forurensningskilden. Flytt berørt person ut i frisk luft og hold ham varm og i ro i en behagelig posisjon for pusting. Sørg for åpne luftveier. Løsne trange klær som krager, slips eller belte. Når det er vanskelig å puste, kan godt trent personell hjelpe berørt person ved å gi oksygen. Legg bevisstløs person i stabilt sideleie og sikre frie luftveier.
Svelging	Skyll munnen grundig med vann. Fjern eventuelle tannproteser. Drikk noen små glass vann eller melk. Stopp hvis den berørte personen føler seg uvel, da oppkast kan være farlig. Foranledige ikke til oppkast, unntatt under rettleiding av medisinsk personell. Om oppkast forekommer, skal hodet holdes lavt slik at oppkast ikke kommer i lungene. Gi aldri bevisstløse personer noe gjennom munnen. Flytt berørt person ut i frisk luft og hold ham varm og i ro i en behagelig posisjon for pusting. Legg bevisstløs person i stabilt sideleie og sikre frie luftveier. Sørg for åpne luftveier. Løsne trange klær som krager, slips eller belte.
Hudkontakt	Skyll med vann.
Øyekontakt	Skyll umiddelbart med mye vann. Fjern eventuelle kontaktlinser og åpne øynene vidt. Fortsett å skylle i minst 10 minutter.

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Beskyttelse for førstehjelpere Førstehjelpspersonell må bære hensiktsmessig verneutstyr under redningsaksjoner.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generell informasjon	Se avsnitt 11 for tilleggsinformasjon om helsefare. De beskrevne symptomenes alvorlighetsgrad vil variere avhengig av konsentrasjon og eksponeringens lengde.
Innånding	Sprut/tåke kan forårsake irritasjon i luftveiene.
Svelging	På grunn av dette produktets fysiske karakter, er det usannsynlig at svelging vil forkomme.
Hudkontakt	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud.
Øyekontakt	Irriterer øynene.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Anmerkninger for lege Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slökkingsmidler

Passende slökkemiddel	Produktet er brennbart. Slökk med alkoholbestandig skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke. Bruk brannslukningsutstyr egnet for den omgivende brannen.
Ikke brukbart slökkemiddel	Ikke bruk vannstråle som slökkemiddel, da denne vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Spesielle farer	Beholdere kan revne kraftig eller eksplodere ved oppvarming, på grunn av oppbygging av overtrykk. Hvis spraybokser sprekker, bør det vises varsomhet på grunn av rask utstrømming av trykksatt innhold og drivgass.
Farlige forbrenningsprodukter	Termisk nedbrytning eller forbrenningsprodukter kan inneholde følgende stoffer: Skadelige gasser eller damper.

5.3. Råd til brannmannskaper

Beskyttelsestiltak under brannslukking	Unngå innånding av branngasser eller damper. Evakuere området. Kjøl ned beholdere som er eksponert for varme med vann og fjern dem fra brannområdet hvis dette kan gjøres uten risiko. Kjøl ned beholdere som har blitt eksponert for flammer med vann, lenge etter at brannen er slukket. Dersom en lekkasje eller søl ikke har antent, bruk vanntåke for å tynne ut dampene og beskytt personell som stopper lekkasjen. Kontroller avrenning av vann ved å demme opp og holde det vekk fra kloakk og vannveier. Hvis det oppstår fare for forurensning av vann, må aktuell myndighet varsles.
Spesielt verneutstyr for brannmenn	Bruk selvforsynt åndredrettsvern (SCBA) og hensiktsmessige verneklær. Brannmenns verneklær tilpasset Europeisk standard EN469 (inklusive hjelmer, vernestøvler og hansker) vil danne et grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemiske uhell.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Personlige forholdsregler	Ingen aksjon skal tas uten nødvendig opplæring eller medføre noen personlig risiko. Hold unødvendig og ubeskyttet personell unna sølt materiale. Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Følg forholdsreglene som er beskrevet i dette sikkerhetsdatabladet. Vask grundig etter håndtering av sølt materiale. Sikre at rutiner og opplæring for akutt rensing og deponering er på plass. Ikke berøre eller gå inn i sølt materiale. Evakuere området. Fare for eksplosjon. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Ingen røyking, gnister, åpen ild eller andre tennekilder i nærheten av sølt materiale. Ta straks av alle klær som har blitt tilsølt.
----------------------------------	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Miljømessige forholdsregler Unngå utslipp i avløp eller vassdrag eller på bakken.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprensing Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Rydde opp søl umiddelbart og kast avfall på trygg måte. Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Ingen røyking, gnister, åpen ild eller andre tennkilder i nærheten av sølt materiale. Hvis spraybokser sprekker, bør det vises varsomhet på grunn av rask utstrømming av trykksatt innhold og drivgass. Ikke la materialet nå trange områder på grunn av faren for eksplosjon. Skyll det forurensede området med store mengder vann. Vask grundig etter håndtering av sølt materiale. For avfallshåndtering, se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Referanse til andre avsnitt For personlig beskyttelse, se avsnitt 8. Se avsnitt 11 for tilleggsinformasjon om helsefare. Se avsnitt 12 for mer informasjon om økologiske farer. For avfallshåndtering, se avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Forholdsregler ved bruk Les og følg produsentens anvisninger. Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet. Oppbevares adskilt fra næringsmidler, drikkevarer eller dyrefor. Unngå å eksponere aerosolbeholdere mot høye temperaturer eller direkte sollys. Produktet er brennbart. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Skal ikke håndteres før alle advarsler er lest og oppfattet. Ikke håndtere ødelagte forpakninger uten bruk av verneutstyr. Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. Unngå kontakt med øynene. Unngå innånding av av damper og aerosoler/tåke.

Råd om generell arbeidshygiene Vask straks hud som har blitt tilsølt. Tilsølte klær må fjernes. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Skift arbeidsklær daglig før du forlater arbeidsplassen.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Forholdsregler ved lagring Holdes vekk fra varme, gnister og åpen flamme. Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares på et kjølig godt ventilert sted. Hold beholderne oppreist. Beskytt containere mot skade. Beskyttes mot sollys. Må ikke oppbevares nær varmekilder eller utsettes for høye temperaturer. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122°F. Demme opp lagerområdet for å forhindre forurensning av jord og vann i tilfelle av lekkasje. Gulvene i lagringsområdet skal være tette for lekkasjer, uten skjøter og ikke absorberende.

Lagringsklasse Lager for kjemiske produkter.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesiell(e) sluttbruker(e) De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

2-Butoksyetanol

Langtids eksponering (8-timer TWA): 10 ppm 50 mg/m³
H, E

Morfolin

Langtids eksponering (8-timer TWA): 10 ppm 36 mg/m³
H, E

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Natriumhydroksid

Takverdi: 2 mg/m³

H = Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.

E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

8.2. Eksponeringskontroll

Verneutstyr

Egnet prosessregulering

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig, arbeidsmiljø eller biologisk kontroll kan være nødvendig for å bestemme effektiviteten til ventilasjonen eller andre kontrolltiltak og/eller nødvendigheten av å bruke beskyttende åndedrettsvern. Bruk lukkede prosesser, lokalt avtrekk eller andre tekniske løsninger som den viktigste måten å begrense arbeidstakerens eksponering. Personlig verneutstyr skal bare brukes hvis arbeidstakerens eksponering ikke kan kontrolleres tilstrekkelig ved tekniske kontrolltiltak. Sikre at kontrolltiltak blir jevnlig inspisert og vedlikeholdt. Sørg for at operatørene er opplært til å begrense eksponeringen.

Øye-/ansiktsbeskyttelse

Vernebriller i samsvar med godkjente standarder skal anvendes hvis en risikovurdering indikerer at øyekontakt er mulig. Personlig verneutstyr for beskyttelse av øyne og ansikt skal være i samsvar med europeisk standard EN166. Bruk tettsittende kjemikaliebestandige vernebriller eller ansiktsskjerm. Dersom innåndingsfare finnes, kan en helmaske være nødvendig i stedet.

Håndbeskyttelse

Ingen spesielle tiltak er forventet under normale bruksbetingelser. Kjemisk bestandige, ugjennomtrengelige hansker i samsvar med en godkjent standard skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at hudkontakt er mulig. Den mest egnede hanske skal velges i samråd med hanskeleverandøren/- produsenten, som kan gi informasjon om gjennombruddstid for hanskematerialet. For å beskytte hendene mot kjemikalier, bør hansker være i samsvar med europeisk standard EN374. I betraktning av data som er angitt av hanskeprodusenten, må det kontrolleres under bruk at hanskene beholder sine beskyttende egenskaper og at de byttes så snart en forringelse oppdages. Hyppige bytter er anbefalt.

Annen beskyttelse av hud og kropp

Egnet fottøy og ekstra beskyttende klær i samsvar med godkjente standarder skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at forurensning av huden er mulig.

Hygienetiltak

Sørg for øyedusj. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Rengjør utstyret og arbeidsområdet hver dag. Gode prosedyrer for personlig hygiene bør iverksettes. Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Forbyggende industrimedisinsk undersøkelse skal utføres. Advare renholdspersonalet om eventuelle farlige egenskaper ved produktet.

Åndedrettsvern

Ingen spesielle tiltak er forventet under normale bruksbetingelser. Åndedrettsvern i samsvar med godkjente standarder skal brukes hvis en risikovurdering indikerer at innånding av forurensninger er mulig. Sørg for at alle åndedrettsvern er egnet til sitt tilsiktede formål og er "CE" merket. Kontroller at åndedrettsvernet sitter stramt og at filter byttes regelmessig. Halvmasker og kvartmasker med utskiftbare filterpatroner skal være i overensstemmelse med europeisk standard EN140.

Miljømessig eksponeringsregulering

Emballasjen skal holdes tett lukket når den ikke er i bruk.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Aerosol.

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Farge	Ingen data tilgjengelig.
Lukt	Ingen data tilgjengelig.
Luktterskel	Ikke tilgjengelig.
pH	Ikke tilgjengelig.
Smeltepunkt	Ikke tilgjengelig.
Begynnende kokepunkt og område	Ikke tilgjengelig.
Flammepunkt	Ikke tilgjengelig.
Fordampningshastighet	Ikke tilgjengelig.
Brennbarhet (fast stoff, gass)	Ingen spesifikke data er tilgjengelige. Ekstremt brannfarlig aerosol.
Øverste/laveste antennelses- eller eksplosjonsgrense	Ikke tilgjengelig.
Damptrykk	Ikke tilgjengelig.
Damptetthet	Ikke tilgjengelig.
Relativ tetthet	Ikke tilgjengelig.
Oppløselighet(er)	Løselig i vann.
Fordelingskoeffisient	Ikke tilgjengelig.
Selvantennelsestemperatur	Ikke tilgjengelig.
Dekomponeringstemperatur	Ikke tilgjengelig.
Viskositet	Ikke tilgjengelig.
Eksplosive egenskaper	Ikke ansett å være eksplosjosiv.
Oksiderende egenskaper	Fyller ikke kriteriene til klassifisering som oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Annen informasjon Ingen informasjon er nødvendig.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Det er ingen kjente reaktivetsfarer tilknyttet dette produktet.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil ved normale temperaturer og når de brukes som anbefalt. Stabil under obligatoriske lagringsbetingelser.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Mulige farlige reaksjoner Ingen kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Betingelser som bør unngås Unngå å eksponere aerosolbeholdere mot høye temperaturer eller direkte sollys. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

10.5. Uforenlige materialer

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Materialer som bør unngås Ingen bestemt materiale eller gruppe av materialer vil trolig reagere med produktet og produsere en farlig situasjon.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige nedbrytningsprodukter Dekomponeres ikke, brukt og lagret som anbefalt. Termisk nedbrytning eller forbrenningsprodukter kan inneholde følgende stoffer: Skadelige gasser eller damper.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet - oralt

Anmerkninger (oralt LD₅₀) Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

ATE oralt (mg/kg) 20 185,44

Akutt giftighet - hud

Anmerkninger (hud LD₅₀) Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

ATE hud (mg/kg) 17 407,6

Akutt giftighet - innånding

Anmerkninger (innånding LC₅₀) Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

ATE innånding (damper mg/l) 190,94

ATE innånding (støv/tåke mg/l) 107,15

Hudetsing/hudirritasjon

Dyredata Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Alvorlig skade på øyne/øyeirritasjon

Alvorlig øyeskade/irritasjon Gir alvorlig øyeirritasjon.

Sensibilisering ved innånding

Sensibilitet i luftveiene Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Sensibilisering av huden

Hudallergi Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Skadelig for arvestoffet i kjønnceller

Arvestoffskadelig - in vitro Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Kreftfremkallende

Kreftfremkallende Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

IARC kreftfremkallende

Inneholder et stoff som har vist seg å forårsake kreft hos laboratoriedyr. IARC gruppe 2A Sannsynligvis kreftfremkallende for mennesker.

Reproduksjonstoksisk

Reproduksjonsskadelig - fruktbarhet Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonsskadelige - utvikling Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — enkelteksponering

STOT- enkel eksponering Ikke klassifisert som en spesifikk målorgangift etter en enkelt eksponering

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering

STOT- gjentatt eksponering Ikke klassifisert som en spesifikk målorgangift etter gjentatt eksponering.

Aspirasjonsfare

Innåndingsfare Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Generell informasjon

De beskrevne symptomenes alvorlighetsgrad vil variere avhengig av konsentrasjon og eksponeringens lengde.

Innånding

Sprut/tåke kan forårsake irritasjon i luftveiene.

Svelging

På grunn av dette produktets fysiske karakter, er det usannsynlig at svelging vil forkomme.

Hudkontakt

Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud.

Øyekontakt

Irriterer øynene.

Opptaksvei

Innånding Hud og/eller øyekontakt

Målorganer

Ingen spesifikke målorganer er kjent.

Toksikologisk informasjon om ingrediensene

2-Butoksyetanol

Akutt giftighet - oralt

Akutt giftighet oralt (LD₅₀ mg/kg) 1 746,0

Art Rotte

Anmerkninger (oralt LD₅₀) REACH saksinformasjon. Farlig ved svelging.

ATE oralt (mg/kg) 1 746,0

Akutt giftighet - hud

Anmerkninger (hud LD₅₀) cATpE: Konvertert estimat for akutt giftighetspunkt. Farlig ved hudkontakt.

ATE hud (mg/kg) 1 100,0

Akutt giftighet - innånding

Anmerkninger (innånding LC₅₀) cATpE: Konvertert estimat for akutt giftighetspunkt. Farlig ved innånding.

ATE innånding (damper mg/l) 11,0

Hudetsing/hudirritasjon

Dyredata Dose: 0.5 mL, 4 timer, Kanin Erythem/eschar score: Godt definert erytem (2). Ødem score: Ingen ødem (0). REACH saksinformasjon. Irriterende.

Alvorlig skade på øyne/øyeirritasjon

Alvorlig øyeskade/irritasjon Dose: 0.1 mL, 24 timer, Kanin Gir alvorlig øyeirritasjon.

Sensibilisering av huden

Hudallergi Maksimeringstest på marsvin (GPMT) - Marsvin: Ikke sensibiliserende. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Skadelig for arvestoffet i kjønnsceller

Arvestoffskadelig - in vitro Genmutasjon: Negativ. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Arvestoffskadelig - in vivo Kromosomavvik: Negativ. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Kreftfremkallende

Kreftfremkallende NOAEC 125 ppm, Innånding, Mus REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

IARC kreftfremkallende IARC gruppe 3 Ikke klassifiserbar med hensyn til kreftfremkalling hos menneske.

Reproduksjonstoksisk

Reproduksjonsskadelig - fruktbarhet To-generasjons studie - NOAEL 720 mg/kg kv/dag, Oralt, Mus P REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonsskadelige - utvikling Moderlig toksisitet: - NOAEL: 50 ppm, Innånding, Kanin REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering

STOT- gjentatt eksponering NOAEL <69 mg/kg kv/dag, Oralt, Rotte REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Petroleumsgasser, flytende

Toksikologiske effekter Ikke betraktet som helsefarlig i henhold til gjeldende lovgivning.

Skadelig for arvestoffet i kjønnsceller

Arvestoffskadelig - in vitro Kromosomavvik: Negativ. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Arvestoffskadelig - in vivo Kromosomavvik: Negativ. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Kreftfremkallende

Kreftfremkallende NOAEL 10000 ppm, Innånding, Mus REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonstoksisk

Reproduksjonsskadelig - fruktbarhet Fruktbarhet - NOAEC 9000 ppm, Innånding, Rotte F1 REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonsskadelige - utvikling Føtotoksitet: - NOAEC: 10426 ppm, Innånding, Rotte REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering

STOT- gjentatt eksponering NOAEC 10000 ppmV/4 time/dag, Innånding, Rotte REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Tetranatriumetylendiamintetraacetat

Akutt giftighet - oralt

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Akutt giftighet oralt (LD₅₀ mg/kg) 1 780,0

Art Rotte

Anmerkninger (oralt LD₅₀) Leverandørens opplysninger. Farlig ved svelging.

ATE oralt (mg/kg) 1 780,0

Akutt giftighet - innånding

Akutt giftighet ved innånding (LC₅₀ støv/tåke mg/l) 1,1

Art Rotte

Anmerkninger (innånding LC₅₀) Leverandørens opplysninger. Farlig ved innånding.

ATE innånding (støv/tåke mg/l) 1,1

Hudetsing/hudirritasjon

Dyredata Dose: 0.5 g, 4 timer, Kanin Erythem/eschar score: Meget ubetydelig erytem - så vidt merkbar (1). Ødem score: Ingen ødem (0). REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Alvorlig skade på øyne/øyeirritasjon

Alvorlig øyeskade/irritasjon Gir alvorlig øyeskade.

Sensibilisering av huden

Hudallergi Maksimeringstest på marsvin (GPMT) - Marsvin: Ikke sensibiliserende. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Skadelig for arvestoffet i kjønnceller

Arvestoffskadelig - in vitro Kromosomavvik: Negativ. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Arvestoffskadelig - in vivo Kromosomavvik: Negativ. REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Kreftfremkallende

Kreftfremkallende NOAEL >500 mg/kg kv/dag, Oralt, Rotte REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonstoksisk

Reproduksjonsskadelig - fruktbarhet Multi-generasjons studie - NOAEL >250 mg/kg kv/dag, Oralt, Rotte P REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonsskadelige - utvikling Føtotoksisitet: - NOAEL: >1374 mg/kg kv/dag, Oralt, Rotte REACH saksinformasjon. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

STOT- gjentatt eksponering	STOT RE 2 - H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering ved innånding.
Målorganer	Luftveiene
<u>Aspirasjonsfare</u>	
Innåndingsfare	Ikke relevant. Fast stoff.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Miljøforurensning Ikke ansett som miljøfarlig. Imidlertid kan store eller hyppige utslipp ha skadelige effekter på miljøet.

12.1. Giftighet

Giftighet Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Økologisk informasjon om ingrediensene

2-Butoksyetanol

Giftighet	Det er usannsynlig at giftighet i vannmiljøet oppstår. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.
Akutt giftighet - fisk	LC ₅₀ , 96 timer: 1474 mg/l, Onchorhynchus mykiss (Regnbueørret)
Akutt giftighet - virvelløse dyr	EC ₅₀ , 48 timer: 1550 mg/l, Daphnia magna
Akutt giftighet - vannplanter	EC ₅₀ , 72 timer: 911 mg/l, Pseudokirchneriella subcapitata
Kronisk giftighet - fisk i tidlig stadium av livet	NOEL, 21 dager: >100 mg/l, Brachydanio rerio (Sebrafisk)
Kronisk giftighet - vannlevende virvelløse dyr	NOEC, 21 dager: 100 mg/l, Daphnia magna

Petroleumsgasser, flytende

Giftighet	Det er usannsynlig at giftighet i vannmiljøet oppstår. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.
Akutt giftighet - fisk	LC ₅₀ , 96 timer: 147.54 mg/l, Ferskvannsfisk Anslått verdi.
Akutt giftighet - virvelløse dyr	EC ₅₀ , 48 timer: 16.33 mg/l, Daphnia magna Anslått verdi.
Akutt giftighet - vannplanter	EC ₅₀ , 96 timer: 11.89 mg/l, Ferskvannsalge Anslått verdi.

Tetranatriumetylendiamintetraacetat

Giftighet	Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.
Akutt giftighet - fisk	LC ₅₀ , 96 timer: 121 mg/l, Lepomis macrochirus (Brasme)
Akutt giftighet - virvelløse dyr	EC ₅₀ , 24 timer: 625 mg/l, Daphnia magna

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Akutt giftighet - vannplanter	EC ₅₀ , 72 timer: 2.77 mg/l, Scenedesmus subspicatus
Kronisk giftighet - fisk i tidlig stadium av livet	NOEC, 35 dager: >25.7 mg/l, Brachydanio rerio (Sebrafisk)
Kronisk giftighet - vannlevende virvelløse dyr	NOEC, 21 dager: 25 mg/l, Daphnia magna

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbar Tensiden(e) som inngår i dette produktet oppfyller kriteriene til biologisk nedbrytbarhet fastsatt i forordning (EU) nr. 648/2004 om vaske og rengjøringsmidler.

Økologisk informasjon om ingrediensene

2-Butoksyetanol

Persistens og nedbrytbar	Stoffet er lett nedbrytbar.
Biologisk nedbrytning	Vann - Nedbrytning 90.4%: 28 dager

Petroleumsgasser, flytende

Persistens og nedbrytbar	Stoffet er lett nedbrytbar.
Biologisk nedbrytning	Vann - Nedbrytning 100%: 385.5 timer

Tetranatriumetylendiamintetraacetat

Persistens og nedbrytbar	Ikke lett biologisk nedbrytbar.
Fotokjemisk transformasjon	Vann - DT ₅₀ : 2.12 timer
Biologisk nedbrytning	Vann - Nedbrytning <10%: 28 dager

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulativt potensiale	Ingen data tilgjengelig om bioakkumulering.
Fordelingskoeffisient	Ikke tilgjengelig.

Økologisk informasjon om ingrediensene

2-Butoksyetanol

Bioakkumulativt potensiale	Bioakkumulering er usannsynlig.
Fordelingskoeffisient	log Kow: 0.81

Petroleumsgasser, flytende

Bioakkumulativt potensiale	Ingen data tilgjengelig om bioakkumulering.
-----------------------------------	---

Tetranatriumetylendiamintetraacetat

Bioakkumulativt potensiale	BCF: 1.1-1.8, Lepomis macrochirus (Brasme) Bioakkumulering er usannsynlig.
-----------------------------------	--

12.4. Mobilitet i jord

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Mobilitet Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordamper lett fra alle overflater.

Økologisk informasjon om ingrediensene

2-Butoksyetanol

Mobilitet Produktet er blandbart med vann og kan spres i vannsystemer.
Overflatespenning 29.53 mN/m @ 20°C

Petroleumsgasser, flytende

Mobilitet Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordamper lett fra alle overflater.

Tetranatriumetylendiamintetraacetat

Mobilitet Produktet er løselig i vann.
**Adsorpsjons-
/desorpsjonskoeffisient** Vann - Log Koc: 3.02 @ 20°C Anslått verdi.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultater av PBT og vPvB bedømming Produktet inneholder ingen stoffer som er klassifisert PBT eller vPvB.

Økologisk informasjon om ingrediensene

2-Butoksyetanol

Resultater av PBT og vPvB bedømming Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.

Petroleumsgasser, flytende

Resultater av PBT og vPvB bedømming Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.

Tetranatriumetylendiamintetraacetat

Resultater av PBT og vPvB bedømming Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadelige effekter Ingen kjent.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Generell informasjon Utvikling av avfall skal begrenses eller unngått der det er mulig. Gjenbruk eller gjenvinn produktene når det er mulig. Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Avhending av dette produktet, prosessløsninger, rester og biprodukter må til enhver tid overholde kravene til beskyttelse av miljøet og lovgivning om avfallsdeponering samt eventuelle krav fra lokale myndigheter. Ved behandling av avfall, skal forholdsregler for sikkerhet knyttet til berøring av produktet overveies. Vis forsiktighet ved håndtering av tømte beholdere som ikke har blitt grundig rengjort eller rensset. Tom emballasje eller innerliner kan holde på noen produktrester og derfor være potensielt farlig.

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Avfallsmetoder

Kast overskuddsprodukter og de som ikke kan resirkuleres gjennom et firma som kan behandle farlig avfall. Avfall, rester, tomme beholdere, kasserte arbeidsklær og tilsølte rengjøringsmaterialer skal samles i utpekte beholdere, merket med deres innhold. Emballasjeavfall bør samles for gjenbruk eller resirkulering. Forbrenning eller fyllplass må bare vurderes om gjenvinning ikke er mulig.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Generelt For innpakning av begrenset mengde /begrenset laste informasjon, se teknisk dokumentasjon ved hjelp av data fra dette avsnittet.

14.1. FN-nummer

UN nr. (ADR/RID)	1950
UN nr. (IMDG)	1950
UN nr. (ICAO)	1950
UN nr. (ADN)	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

Forsendelsesnavn (ADR/RID)	AEROSOLS
Forsendelsesnavn (IMDG)	AEROSOLS
Forsendelsesnavn (ICAO)	AEROSOLS
Forsendelsesnavn (ADN)	AEROSOLS

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID klasse	2.1
ADR/RID klassifiseringskode	5F
ADR/RID fareseddel	2.1
IMDG klasse	2.1
ICAO klasse/inndeling	2.1
ADN klasse	2.1

Transport fareseddel

14.4. Emballasjegruppe

Ingen.

14.5. Miljøfarer

Miljøfarlig stoff/Marin Forurensning

Nei.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Transporter alltid i lukkede konteinere som er stående og sikret. Sørg for at personer som transporterer produktet vet hva som må gjøres i tilfelle uhell eller søl.

EmS F-D, S-U

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

ADR transport inndeling	2
Tunnel kode	(D)

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Bulktransport i henhold til Annex II av MARPOL 73/78 og IBC Koden	Ikke relevant.
---	----------------

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen.

EU lovgivning	<p>Forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (med endringer). Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010.</p> <p>Forordning (EF) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (med endringer). Europaparlaments- og Rådsforordning (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske - og rengjøringsmidler (endret ved).</p> <p>Rådsdirektiv 75/324/EØF av 20. mai 1975 om tilnærming av lover i medlemsland mht aerosol-dispensere (75/324/EEC) (endret ved).</p>
---------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ingen kjemisk sikkerhetsvurdering har blitt utført.

Lagerbeholdninger

USA (TSCA)

Følgende ingredienser er opplistet eller unntatt:

USA (TSCA) 12(b)

Ingen ingredienser er opplistet eller unntatt.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forkortelser og ledeord brukt i sikkerhetsdatabladet	<p>ADR: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Vei).</p> <p>ADN: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Innlands vannveier).</p> <p>IATA: Internasjonal lufttransport forening.</p> <p>ICAO-TI: Tekniske instruksjoner for sikker transport av farlig gods i fly.</p> <p>IMDG: Internasjonale regler for frakt av pakket farlig gods til sjøs, vedtatt av IMO ved resolusjon A.716(17).</p> <p>RID: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Jernbane).</p> <p>REACH: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften).</p> <p>ATE: Akutt toksisitet estimat.</p> <p>LC50: Medial dødlig dose.</p> <p>LD50: Lethal dose for 50% av en test population (Median dødlig dose).</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig.</p> <p>vPvB: Meget persistente og meget bioakkumulerende.</p> <p>IARC: Internasjonalt byrå for kreftforskning.</p> <p>BCF: Biokonsentrasjons faktor.</p> <p>EC₅₀: Halv maksimal effektiv konsentrasjon.</p>
Klassifiseringsprosedyrer i henhold til Regulation (EC) 1272/2008	<p>Eye Irrit. 2 - H319: : Kalkulasjonsmetode. Aerosol 1 - H222, H229: : Ekspertbedømmelse.</p>
Opplæringsråd	<p>Les og følg produsentens anvisninger.</p>

Lyreco Special Whiteboard Conditioner NSD

Utstedt av	Toni Ashford
Revisjonsdato	02.06.2016
Revisjon	1
SDS nummer	75
Fullstendig faremerking	H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H226 Brannfarlig væske og damp. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H272 Kan forsterke brann; oksiderende. H301 Giftig ved svelging. H302 Farlig ved svelging. H311 Giftig ved hudkontakt. H312 Farlig ved hudkontakt. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H331 Giftig ved innånding. H332 Farlig ved innånding. H373 Kan forårsake organskader (Luftveiene) ved langvarig eller gjentatt eksponering ved innånding. H400 Meget giftig for liv i vann.

Opplysningene gjelder bare dette materialet og behøver ikke gjelde materialet brukt i kombinasjon med andre materialer eller i andre prosesser. Slik informasjon er, basert på det selskapet tror og vet om materialet, nøyaktig og korrekt på angitt dato. Det gis imidlertid ingen garanti eller fremstilling av at informasjonen er presis, pålitelig eller fullstendig. Det er brukerens ansvar å forsikre seg om hensiktsmessigheten av slik informasjon for sin egen særskilte bruk.